

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:4, Issue:20
sssjournal.com

pp.3009-3019
ISSN:2587-1587

2018
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 20/05/2018 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 29/07/2018
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 30.07.2018

MODA TASARIM ÖĞRENCİLERİNİN İMAJ OLUŞTURMALARINDA RENGİN ÖNEMİ¹
*THE SIGNIFICANCE OF COLOR FOR FASHION DESIGN STUDENTS TO CREATE
IMAGE*

Emine BAKAN

Uşak Üniversitesi, Ulubey Meslek Yüksekokulu, Moda Tasarım Programı,
emine.tomruk@usak.edu.tr Uşak/Türkiye

ÖZ

Moda tasarımı, giyim ve aksesuar alanlarında tasarım ve estetik olguların kullanıldığı bir uygulama sanatıdır. Bu alan, sosyal, kültürel, tarihi ve ekonomik faktörlerden etkilenerek yaratıcılık çerçevesinde şekillenir. Bu kapsamda yeni ürünler üretmek, sunmak ve geri dönüşleri değerlendirerek geliştirmeler yapmak, edinilen bilgiler ışığında ihtiyaçları tatmin etmek amacıyla yeni değerler yaratıp, farklı seçenekler sunmak tasarımcının işidir. Renk, tasarımcının en önemli değişken unsurlarından biri olarak görülebilir. Bu bağlamda rengin kullanılacağı yere göre açık veya koyu, parlak veya mat, canlı veya soluk olması durumları kişi üzerinde ilgi çekici, göz alıcı, enerjik, zayıf ...vb. gibi değişken bakış açıları oluşturabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, moda tasarım programında okuyan ön lisans öğrencilerinin imaj oluşturmalarında rengin önemine dair görüşlerinin belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın evreni, Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu bünyesindeki moda tasarım programı öğrencileridir. 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan 45 moda tasarım programı öğrencisiyle çalışılmıştır. Renk ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde ön lisans programlarında moda tasarım okuyan öğrenciler üzerinde herhangi bir çalışma yapılmadığı görülmüştür. Araştırma kapsamında Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulunda 2016-2017 eğitim öğretim yılında kayıtlı 45 moda tasarım programı öğrencisine anket uygulanmıştır. Anket; 6 kapalı uçlu, 6 açık uçlu soru olmak üzere toplam 12 sorudan oluşmaktadır. Anket uygulaması sonucunda elde edilen verilerde kapalı uçlu sorular frekans ve yüzdeler kullanılarak analiz edilmiştir. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar ise öğrencilerin yazdıkları aynı kalacak şekilde aktarılmıştır. Bulgulara göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu mavi ve siyah renklerin kendilerini ifade ettiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca ankete katılanların çoğunluğu onları etkileyen renk olarak kırmızı, mavi ve siyah rengi söylemişlerdir. Bu araştırmanın sonuçları, moda tasarım öğrencileri, gençler ve aileleri için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Moda, Renk, İmaj, Ön Lisans Öğrencileri

ABSTRACT

Fashion design is an application art in the fields of clothing and accessories that uses design and aesthetic cases. This area is shaped by creativity, influenced by social, cultural, historical and economic factors. In this context, it is the job of the designer to produce new products, to make improvements by evaluating the returns and to create new values and to offer different options in order to satisfy the needs in the light of acquired information. Color can be seen as one of the most important variable elements of the designer. So, depending on where the color is going to be used, light or dark, bright or dull, vivid or faded, it can create variable viewpoints on people such as interesting, eye catching, energetic, weak ... etc.

The aim of this study is to determine the opinions of the undergraduate students studying in the fashion design program about the significance of color in creating images. The universe of studying for this purpose is the fashion design program students within Uşak University Ulubey Vocational School. 45 fashion design program students studying in 2016-2017 education year have been studied. When the studies about color were examined, it was seen

¹ Bu çalışma 2.Uluslararası Mesleki Bilimler Sempozyumunda özet bildiri olarak sunulmuştur.

that no studies were done on the students who study fashion design in undergraduate programs. Within the scope of the research, 45 fashion design program students were enrolled in Ulubey Vocational School of Uşak University in 2016-2017 academic year. The survey is composed of 6 closed-ended, 6 open-ended questions. Closed-end questions in the data obtained as a result of the questionnaire were analyzed using frequency and percentages. The responses to open-ended questions were reported to be the same as those written by the students. According to findings, the vast majority of students stated that blue and black colors express themselves. In addition, the majority of respondents said red, blue, and black colors as the color that affects them. The results of this research are important for fashion design students, young people and their families.

Keywords: Fashion, Color, Image, Undergraduate Students

1. GİRİŞ

Renk kavramı yüzyıllar öncesinden bu yana büyüsel amaçlarla, tapınma törenlerinde, düşmandan gizlenebilmek, düşmana korkunç görünebilmek veya güzelleşmek içgüdüleriyle kullanılmaya başlanmış önemli bir olgudur. Günlük hayatımızda ise renk kavramı basit ve sıradan bir kavram olarak görünse de bilimsel çalışmalar renklerin etkisinin tahmin edebileceğimizden de fazla olduğunu vurgulamaktadırlar. Öyle ki evimizin odalarında, kıyafetlerimizde, restoranlarda kullanılan renklerin her birinin insanlar üzerinde bıraktığı etki büyük ve önemli olabilmektedir. Bu sebeple rengin sosyolojik, psikolojik ve fizyolojik etkisi yadsınamaz.

Bilimsel tanımlamaya göre renk; değişik dalga boylarındaki ışık ışınlarıdır. Dalga boyunun uzunluğuna ve sayısına göre de değişik tonlarda görünürler. Kullanımına bağlı olarak renk yaşamımız içinde yer alıp, üzerimizde birbirinden farklı etkileri olan önemli bir olgudur. Nesnelere görebilmemiz, birbirinden ayırt edebilmemiz için renk önemli bir faktördür. Bir nesnenin rengi ancak ışığın var olduğu bir ortamda algılanır. Işık olmadan renk olmaz. Tekstil ürünlerinde renklerin nasıl görüldüğü onu oluşturan tekstil malzemesinin elyaf cinsi, yüzey dokusu gibi etmenlere bağlıdır. Tekstil renklerinin görünmesinde tekstil boyar maddelerinin yapılarından dolayı da açık-koyu, parlak-mat olarak görünümünün değişmesine sebep olabilir. Renklerin herkes için geçerli olmak üzere dikkat, uyarı, yasaklama, yönlendirme gibi sembolik işlevleri de vardır. Renk cisim (pigment) ve ışık olarak vardır. Duyusal algılama olarak da önemlidir.

Rengin algılanması insan psikolojisi ve fizyolojisi üzerinde çeşitli etkiler yaratmaktadır. Her renk farklı psikolojik etkiler uyandırır. Rengin anlamı kişiden kişiye değişebilir. Renk; giyimde kişinin tarzını değişik renklerle ifade etmesi ve içinde bulunduğu toplumla olan ilişkisini belirlemesi açısından önemli bir faktördür. Renk beğenisi her insanda farklıdır ve ortama uygunluğa, moda, toplumsal yargılara, kültür düzeyine, yaş-cinsiyete ve alışkanlıklara göre değişmektedir. Renkler folklorun da ana elemanlarından. Her toplumun farklı bir düşünce yapısı ve renk tercihi olduğu için renk farklılıkları ve tercihleri kültürden kültüre değişiklik göstermektedir. Günümüzde rengin modasını tüketicinin değişiklik gereksinimleri, üreticilerin getirdiği yenilikler, malzemenin özellikleri ve trendler de öncelikli olarak etkilemektedir.

İmaj oluşturulması aşamasında rengin önemi konusunda üniversite öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde Uşak Üniversitesinde bu alanda herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu amaçla; yapılan bu çalışmada Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu bünyesindeki moda tasarım öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma yürütülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin tanıtıcı bilgileri, rengin kişisel etkileri üzerine görüşleri ve renklerle ilgili yorumları anket formu ile elde edilmiştir. Çalışmada öncelikle renk ile ilgili yapılan literatür çalışmalarına yer verilmiştir. Evren ve örneklem ise yöntem başlığı adı altında açıkça anlatılmıştır. Çalışmanın evren ve örnekleminde yapılan anket sorularının EXCEL programında yapılan analizlerine dayalı olarak bulgular verilmiş ve bu bulgulardan elde edilen sonuçlar son kısımda verilerek yorumlanmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Er (2013) yapmış olduğu çalışmada rengin tekstilde genel olarak kullanımını ele almış olup, farklı yaş grubundaki ve cinsiyetteki bireylerin renk tercihlerini incelemiştir. Ayrıca rengin kumaşta desen ve doku ile ilişkisini ışığa göre de yorumlamıştır.

Koca ve Koç (2008) çalışan kadınların giysi tercihleri ve renk seçimleri üzerine çalışma yapmışlardır. Yapılan bu çalışmada farklı yaş grubunda, eğitim durumunda, mesleğe sahip kadınlara yapılan ankette giyim tarzlarının spor, klasik, abiye, otantik olması gibi durumlarda tercih ettikleri renk faktörleri incelenmiştir. Bireylerin farklı ortamlara ve psikolojilerine dayalı olarak seçtikleri renk ve onlarda bıraktığı sevinç, üzüntü,

özgürlük, samimiyet, heyecan, iyimserlik, duygusallık, sabır, huzur, azim, rahatlık, ciddiyet, otorite, tutku, tembellik, temizlik, tehlike, uyarı gibi duygu durumları da incelenmiştir.

Kılınçarslan (2011) da çalışmasında Giresun ilindeki çalışan kadınların renk tercihini ele almıştır. Giresun Üniversitesinde çalışan 187 kadına uygulanan ankette kadınların çoğunlukla klasik ve spor giyim tarzını tercih ettikleri ve iş hayatında kullandıkları giysilerin rengini tercih etmelerinde vücut ölçülerinin, mevsimin, aktivite düzeyinin, kişiliğin etkili olduğu saptanmıştır. Ankete katılan kadınların büyük çoğunluğunun en sevdiği rengin siyah olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ağaç ve Şahinoğlu (2008) yapmış oldukları çalışmalarında ergenlik dönemindeki kızların giysileri ile ilgili problemleri konusunu ele almışlardır. Yapılan çalışmada 13-17 yaş aralığındaki bu bireylerin kaliteli ve markalı olan giysilerin pahalı olduklarını düşündükleri, her zaman istedikleri renk ve desende giysi bulamadıkları, büyük bir çoğunluğunun ise giysilerde kullanılan süslemelerden memnun olmadıkları belirlenmiştir.

Avan (2010) çalışmasında Konya ilini ziyarete gelen yabancı turistlerin satın alma karar süreçlerini araştırmıştır. Yapılan bu çalışmada turistlerin satın alma karar sürecine ilişkin görüşleri demografik ve seyahat özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Bununla birlikte, turistlerin sahip olduğu kültürel değerlerine göre renk tercihlerinin de farklılık gösterdiği görülmüştür. Bir kültürde kutsal olarak kabul edilen bir renk, başka bir kültürde yasak edilebilmektedir.

Modanın şekil almasında istisnasız en önemli faktörlerden bir tanesi de renktir. Akıncı (2014) çalışmasında moda trendlerinin giysi seçimi ve satın almaya etkilerini incelemiştir. Kadınların moda trendlerini sık ve güzel görünmek, güncel ve popüler olmak için belli bir marka, giysi katalogları ve internetten takip ettikleri, giysi seçerken marka sezon trendleri ve renkleri göz önünde bulundurarak ayda birkaç kez bütçelerine göre alışveriş yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrenci yurtlarında giysi bakım ve muhafaza durumunun belirlenmesi üzerine Ağaç ve diğerlerinin (2015) yaptığı çalışmada yurt ortamında kalan öğrencilerin genel olarak leke tutmayan, kolay kuruyan, ütü gerektirmeyen, koyu renkteki giysileri tercih ettikleri görülmüştür.

Keklik (2012), öğretim üyelerinin dış görünüşlerinin öğrenciler tarafından algılanma biçiminin incelenmesine yönelik yapmış olduğu çalışmasında, öğrencilerin genel olarak öğretim üyelerinin giysilerde kullandıkları renklere göre tutum geliştirdiklerini gözlemlemiştir.

Üniversite öğrencilerinin giyim tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesine yönelik Armağan ve Taşdelen'in (2012) yaptığı çalışmada ve Üniversite öğrencilerinin giyim ihtiyaçlarını karşılama ve moda konusundaki görüş ve davranışlarının belirlenmesine yönelik Ağaç ve Çeğindir'in (2006) yürüttüğü çalışmalarda genel olarak öğrencilerin giyim satın alırken renginden etkilendikleri ve renk unsurunun bir kıyafeti tercih ederken model ve markaya bakmaksızın önem arz edebileceği belirlenmiştir.

3. YÖNTEM

Yapılan bu çalışma moda tasarım alanında okuyan öğrencilerin imaj oluşturmalarında renk ile ilgili görüşlerini almak amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulundaki moda tasarım programında 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 1. ve 2. sınıf olmak üzere toplam 45 öğrenci (41 kadın-4 erkek) oluşturmaktadır. Bu amaçla öğrencilere rengin imaj oluşturmadaki görüşlerini alabilmek için birtakım soruların bulunduğu anket kağıtları dağıtılmıştır. Öğrenciler ile ilgili tanıtıcı bilgiler Tablo 1'de verildiği üzeredir.

Tablo 1. Öğrenciler hakkında tanıtıcı bilgiler

Ankete Katılan Öğrencilerin				
Cinsiyeti	KADIN		ERKEK	
Sınıfı	1.sınıf	2.sınıf	1.sınıf	2.sınıf
Frekans	21	20	2	2
%	46,6	44,4	4,4	4,4

Araştırma için veriler anket tekniği ile, elden anket kağıtları dağıtılarak yapılmıştır. Uygulanan anketlerin içeriğinin oluşturulmasında Çelik'in (2014) çalışmasından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler "Microsoft Excel 2013" programında kodlanarak frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmış ve sonuçlar değerlendirilmiştir.

Anket formu 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde renk kavramının kişisel etkilerini belirlemek üzere ankete katılan 45 moda tasarım öğrencisine 6 kapalı uçlu soru sorulmuştur. İkinci bölümde ise renklerle ilgili

6 adet açık uçlu yorum sorusu sorulmuştur. Kapalı uçlu sorularda kırmızı, mavi, yeşil, siyah, beyaz ve sarı renklerinden herhangi birinin seçilmesi istenmekteyken, açık uçlu sorularda öğrencilerin verdikleri cevaplar aynı şekilde aktarılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM

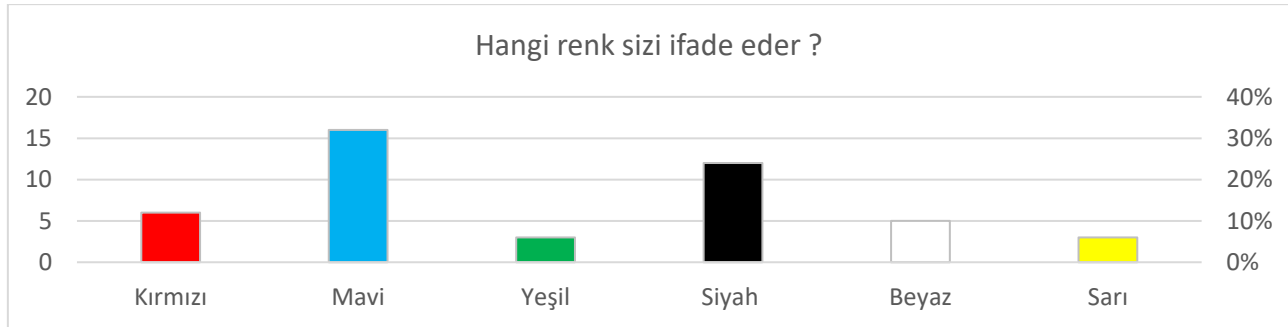
Ankete katılan öğrencilerin tanıtıcı bilgilerine bakıldığında yaklaşık %47'lik bir oranla öğrenciler 1.sınıf okuyan kadın bireylerden, %44'lük bir kısım ise 2. sınıf okuyan kadın bireylerden oluşmaktadır. 45 öğrencinin içinden sadece 4 öğrenci erkek bireylerden oluşmuştur.

Kapalı uçlu sorulara verilen cevaplar sırasıyla aşağıdaki şekillerde sunulmaktadır.

Tablo 2. Renk kavramının kişisel etkileri üzerine öğrencilerin kapalı uçlu sorulara verdikleri cevapları

Renk kavramının kişisel etkileri	Kırmızı		Mavi		Yeşil		Siyah		Beyaz		Sarı		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Hangi renk sizi ifade eder?	6	13,3	16	35,6	3	6,7	12	26,6	5	11,1	3	6,7	45	100
Hangi renkleri dikkat çekici buluyorsunuz?	20	44,4	6	13,3	1	2,2	10	22,2	1	2,2	7	15,6	45	100
Online reklamlarda aklınıza gelen renk hangisidir?	15	33,3	15	33,3	3	6,7	1	2,2	10	22,2	1	2,2	45	100
İzlediğiniz bir reklamı akılda kalıcı yapan renk hangisidir?	22	48,8	10	22,2	3	6,7	2	4,4	3	6,7	5	11,1	45	100
Dikkat çekmek isteseydiniz hangi rengi tercih ederdiniz?	23	51,1	3	6,7	1	2,2	8	17,8	2	4,4	8	17,8	45	100
Sizi etkileyen renk hangisidir?	10	22,2	14	31,1	1	2,2	12	26,7	5	11,1	3	6,7	45	100

Tablo 2'den görüleceği üzere 45 kişilik moda tasarım öğrencilerine renk kavramının kişisel etkileri üzerine sorulan 6 kapalı uçlu sorunun cevapları kırmızı-mavi-yeşil-siyah-beyaz ve sarı olabilmektedir. Buna göre "Hangi renk sizi ifade eder?" sorusuna 16 kişi (35,6 %) mavi, 12 kişi (26,6%) siyah, 6 kişi (13,3%) kırmızı, 5 kişi (11,1%) beyaz, 3'er kişi (6,7%) ise yeşil ve sarı şeklinde cevap vermişlerdir (Şekil 1).

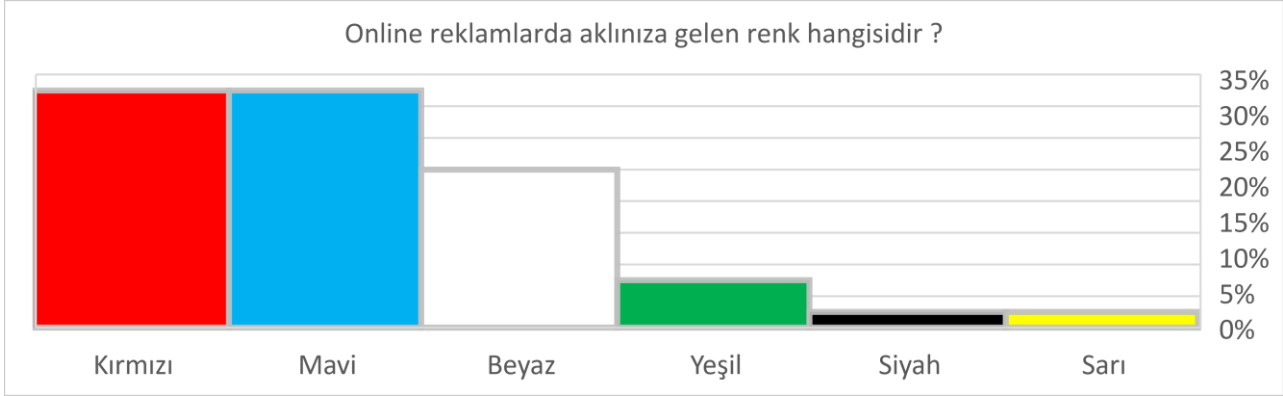
Şekil 1. "Hangi renk sizi ifade eder?" sorusuna verilen cevapların dağılımı

Öğrencilere sorulan "Hangi renkleri dikkat çekici buluyorsunuz?" sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi Şekil 2'de görüldüğü üzeredir. Buna göre öğrencilerin yarısının kırmızı rengi dikkat çekici bulduğu, sonrasında ise dikkat çekici renk olarak siyah rengi söylediklerini görmekteyiz (Şekil 2).

Şekil 2. "Hangi renkleri dikkat çekici buluyorsunuz?" sorusuna verilen cevapların dağılımı

“Online reklamlarda aklınıza gelen renk hangisidir?” sorusuna verilen cevapların grafiksel gösterimi Şekil 3’te gösterildiği üzere olmuştur. Şekil 3’ten de anlaşılacağı gibi öğrencilerin çoğunluğu kırmızı ve mavi renkleri online reklamlarda tercih etmiş olup, bir diğer çoğunluk ise “beyaz” olarak cevaplarını bildirmişlerdir.

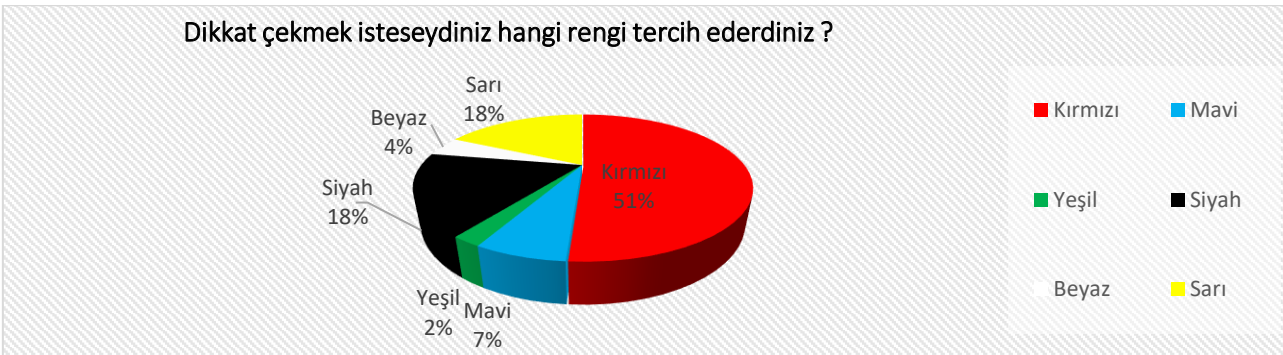
Şekil 3. “Online reklamlarda aklınıza gelen renk hangisidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı

Öğrencilerin “İzlediğiniz bir reklamı akılda kalıcı yapan renk hangisidir?” sorusuna verdikleri cevabın dağılımını Tablo 2 ve Şekil 4’de görülmektedir. Öğrencilerin bir reklamı hatırlayabilmeleri için özellikle kırmızı rengin büyük öneme sahip olduğunu düşündükleri söylenebilir.

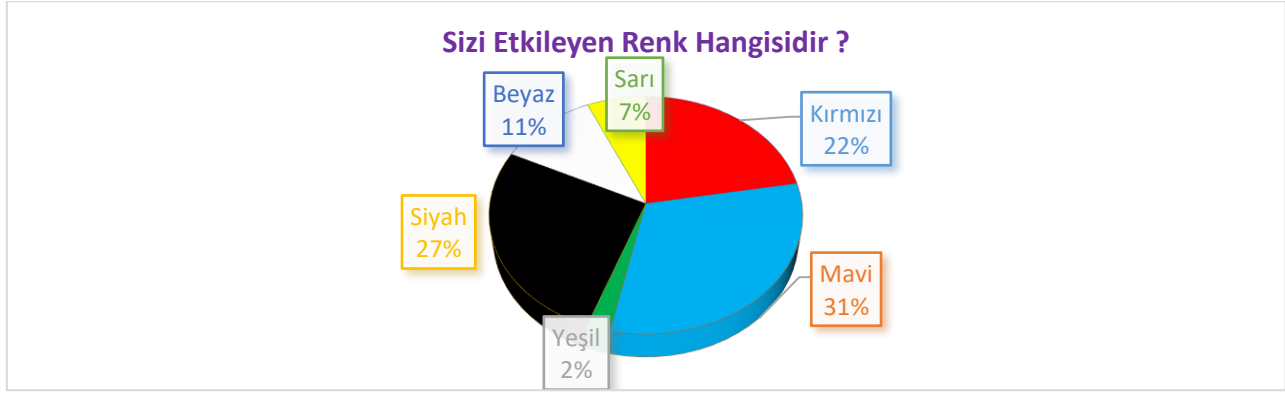
Şekil 4. “İzlediğiniz bir reklamı akılda kalıcı yapan renk hangisidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı

“Dikkat çekmek isteseydiniz hangi rengi tercih ederdingiz?” sorusuna ise öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar Şekil 5’te gösterildiği üzere olmuştur. Buna göre öğrencilerin yarısından fazlası (%51) kırmızı rengi dikkat çekici bulmakta olup, %18’lik eşit oranlarla kırmızı rengi, siyah ve sarı renkler takip etmektedir.

Şekil 5. “Dikkat çekmek isteseydiniz hangi rengi tercih ederdingiz?” sorusuna verilen cevapların dağılımı

“Sizi etkileyen renk hangisidir?” sorusuna verilen cevaplar Şekil 6’da görülmektedir. Şekil 6’dan da anlaşılacağı üzere öğrencilerin %31’i mavi rengi tercih etmekte olup, %27’lik bir kısım siyah rengi, %22’lik bir kısım ise kırmızı rengin onları daha çok etkilediğini belirtmişlerdir.

Şekil 6. “Sizi etkileyen renk hangisidir?” sorusuna verilen cevapların dağılımı

Öğrencilerin 6 farklı kapalı uçlu soruya vermiş oldukları yanıtlar ve dağılımları üstte anlatıldığı üzere olmuştur. Çalışmada sorulan 6 farklı açık uçlu soru ve öğrencilerin bu sorulara vermiş oldukları cevapların aktarımı sırasıyla Tablo 3, Tablo 4, Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7 ve Tablo 8’de görülmektedir.

Tablo 3. “Sizce renklerin imaj oluşturmadaki rolü nedir?” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar

Cevap 1	Seçilen renkler kişinin ruhunu yansıtır, bulunduğumuz dönemde çoğu kişi bunun farkında ve buna göre giyinmekte. Bir iş görüşmesine giderken istediği için yeşil giymek yerine kişilerin üzerinde uygun bir etki bırakmak için uygun rengi seçer. Kısaça renkler her şeydir.	Cevap 16	Güzel görünmek.	Cevap 31	İnsanlar genelde ruh haline göre giyinmeyi tercih ederler, ya da bulunduğu ortama göre, o yüzden renklerin imaj oluşturmada %90 rolü vardır.
Cevap 2	Bir kişinin yapısını, karakterini, ruh halini bizlere renkler yoluyla göstermesidir.	Cevap 17	Her renk insanın kişiliğini yansıtır. Her renk bir imaj, her imaj da bir renktir.	Cevap 32	Her renk bir anlam ifade eder. Verdiği etkiye göre değişik bir his uyandırır. Her insanın kendine özgü rengi vardır. Bu rengi kendi duygularına göre benimser. Bu yüzden her renk farklı bir imaj oluşturur.
Cevap 3	Bir fikrim yok.	Cevap 18	Renkler imajı, imaj da kişiliği belirler.	Cevap 33	Renkler aslında her şeyi ifade eder. Akılda kalıcı olmasını sağlar ve bizim imajımızı renginden hatırlayabilirler
Cevap 4	Kişinin stil ve tarzını belirler. Renkler aynı zamanda kişinin kendi ruh halini içerir ve bununla birlikte de kişinin özelliğini yansıtır.	Cevap 19	Renk ağırlığına göre kişinin tarzını oluşturur.	Cevap 34	Renkler kişiliğimizi yansıtır. Ruh haline de bağlıdır
Cevap 5	Renkler doğadaki varlıkları objeleri de belirler, insanların imaj oluşturmada bu şekilde yardımcı olur.	Cevap 20	Renkler bizi yansıtır ve bu yüzden bizler ruh halimize göre kıyafet seçiminde renk seçeriz ve imajımızı oluştururuz.	Cevap 35	Her bir rengin farklı anlamı vardır. İnsanlar farklı renkler seçerek kendi karakterlerine göre ifade sağlayabilirler
Cevap 6	Bizleri ifade edışı olmasıdır.	Cevap 21	Farklı ve herkes ile aynı olmayı, değişik olanı tercih ederim.	Cevap 36	Renklerin imaj oluşturmadaki rolü büyüktür. Öncelikle iyi bir renk seçimi iyi bir reklam daha çok kitleye ulaşmak demektir. Çarpıcı bir renk çarpıcı bir reklam oluşturmada bir numaradır. Mesela kırmızı renk bunun için fazlasıyla uygun.
Cevap 7	Dikkat çekici renkler iyi bir imaj olarak görünmektedir. Renk cümbüşü iyi bir imaj olabilir.	Cevap 22	Benim bulunduğum konumu belli eder.	Cevap 37	Renkler her canlının her varlığın taşıdığı tondur. İnsanların kendilerine yakıştırdıkları tonlar vardır.
Cevap 8	Renklerin insanlar üzerinde oluşturduğu psikolojik etkileri vardır. Örneğin mavi karşı tarafa güven verir. Polislerin üniformaları gibi. Bu da polislere güven duymamızı sağlar.	Cevap 23	Güzel görünmek.	Cevap 38	Renkler her şekilde olduğu gibi insanların giyiş tarzını, huyunu anlatan imaj oluşturuçulardır.
Cevap 9	İnsanların güvenli, güvensiz, sıcak, soğuk olduğunu ifade eder.	Cevap 24	Kişinin karakterini, kişiliğini temsil eder. Yani renk imaj oluşturmada büyük etki eder.	Cevap 39	Renkler duygularımızı yansıttığı için.
Cevap 10	Renk uyumu ve renklerin anlamları imaj oluşturmada etkilidir.	Cevap 25	Renk de imaj da birbirini tamamlayan iki faktördür. Birinden biri olmazsa diğeri de olmaz zaten.	Cevap 40	Çünkü her rengin uyum sağladığı bir şey vardır. Her şeyin rengine uyumuna göre belirleriz.
Cevap 11	Renkler hem reklamda hem de imaj oluşturmada oldukça önemlidir. Renkler sayesinde imaj oluşturmaya çok farklılık katmaktadır. Zıt renkler kullanılarak hem farklılık yaratıp, hem de dikkat çekebiliriz.	Cevap 26	İki rengin birbiri arasındaki uyumu, kombini ve tarzı belirlemede imaj oluşturma rolü vardır. Bunun yanında kendini rahat hissettirir.	Cevap 41	Renklerin imaj oluşturmada iki rengin birbiri arasındaki uyumudur.
Cevap 12	Bir insana daha çok yakışan renk onun imajını oluşturur.	Cevap 27	Renklerin imaj oluşturmadaki rolü büyüktür bence çünkü renkler insanın kişiliğini ve karakterini belirler ve bu da imajı oluşturur.	Cevap 42	Aslında renklerin dili vardır. Beyaz saflığı, temizliği ifade ettiği gibi. Siyah da asilliği ifade eder.
Cevap 13	Bence insanın içinde bulunan duyguları ifade eder.	Cevap 28	Renkler kişiliği etkilediği için imaj oluşturur	Cevap 43	Her rengin bir anlamı olduğu için her rengin bir imajı da vardır.

Cevap 14	Renklerin uyumu imaj oluşturmada önemlidir.	Cevap 29	Renkler imajı belirleyen faktörlerden en önemlisidir. Tasarımda uygun bir renk seçilmezse, giysinin tüm imajını yerle bir edebilir.	Cevap 44	Oldukça yüksektir. Her rengin imajı farklıdır. Renkleri mesleklerle de ilişkilendirebiliriz. Örneğin askeriye yeşili, polis maviyi anımsatır
Cevap 15	Bir imaj oluşturmak istiyorsak renklerin tonundaki rolü çok büyüktür. Renkler bir kıyafeti daha başka yerlere götürür. Bunun için imaj oluşturmada renklerin yeri fazladır.	Cevap 30	Yansımadır bence renkler bu yüzden farkında olmadan imaj oluştururlar.	Cevap 45	İmaj oluşturmada tabii ki etkisi vardır. Her bireyin kendine özgü beğendiği, kendine yakın hissettiği renkler vardır. Ve o renkler o bireyin imajının tarzının oluşmasında etki sağlar. Her renk bir anlam ifade eder. O renkler bizim o andaki ruh halimizi ve imajımızı yansıtır.

Öğrencilerin “Sizce renklerin imaj oluşturmadaki rolü nedir?” sorusuna verdikleri cevapları incelendiğinde genel olarak kişiliği, ruh halini, karakteri, duygusunu ifade eder şeklinde cevap verdikleri görülmektedir (Tablo 3).

Öğrencilerin “Yaptığınız tasarımlarda renkleri neye göre belirlersiniz?” sorusuna verdikleri cevapları Tablo 4’de görülmektedir. Tablo 4’den anlaşılacağı üzere öğrenciler genel olarak tasarımlarında seçtikleri renkleri konseptte, hikayesine, ürüne, kumaşa, renk uyumuna, tasarımdaki kıyafetin modeline, cinsiyete, mevsime, yıla, yaşa veya dikkat çekici olmak istemesine göre belirlediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 4. “Yaptığınız tasarımlarda renkleri neye göre belirlersiniz?” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar

Cevap 1	Tasarım hikayesine göre belirlerim.	Cevap 16	Kıyafetin modeline göre.	Cevap 31	Mevsime, yıla, ortama, dikkat çekici ve farklı olmasına, kumaşa göre değişir.
Cevap 2	Ürüne, cinsiyete, kumaş yapısına göre.	Cevap 17	Tasarımlarımın asil ve dikkat çekici olmasını istediğim için siyah, mor ve mavi renkleri kullanırım. Renk uyumlarına göre karar veririm.	Cevap 32	Konseptine uygun, renk uyumuna uygun.
Cevap 3	Kendime göre, ruh haline göre belirlerim.	Cevap 18	Renkleri uyumlarına göre belirlerim gözü fazla yormayacak şekilde renkleri bir araya getiririm.	Cevap 33	Tasarımın ne olduğuna ve kimin için olduğuna göre belirlerim. Mesela bir kadın için tasarım sergiliyorsam bu kadına hitap eden renkler olmalı.
Cevap 4	Elbisenin modeli, o dönemin moda renklerine göre ve renk uyumuna göre.	Cevap 19	Kıyafetin modeline göre, giyileceği ortama göre, kişiye yakışan renklere göre belirlerim.	Cevap 34	Uyuma göre belirlerim. Bazen sarı ile moru kullanıyorum, zıt renkleri kullanmayı seviyorum.
Cevap 5	Yaptığım tasarımda doğada kullanılmış farklı objelerin renklerini kullanırım.	Cevap 20	Yapmış olduğum tasarımlarımda rengi tasarıma göre seçerim, tasarımda neyi anlatmak istersem rengi ona göre ayarlarım.	Cevap 35	Tema ile uyum sağlaması gerekir. Renk skalasına göre de belirlenebilir. Farklı renk tonlarına göre mesela mavinin çeşitli tonlarını gösteren bir skala hazırlanabilir.
Cevap 6	Yapmış olduğum tasarımlarımı duyu, düşünce, ortama, çevreye göre belirlerim.	Cevap 21	Konuya göre, uyuma göre yaparım.	Cevap 36	Konseptime göre.
Cevap 7	Konsepte göre.	Cevap 22	Psikolojime, mevsime, aileme göre belirlerim.	Cevap 37	Konsepte göre, renk uyumuna göre.
Cevap 8	Birden fazla renk kullanıyorsam birbirleriyle uyum içerisinde olmasına dikkat ederim. Ya da konsept ne ise dikkat çekici olmasına önem göstererek kombin oluştururum.	Cevap 23	Mevsime göre, her sene değişen moda renklere göre.	Cevap 38	Konuma göre ve kendi isteğime göre ayarlarım.
Cevap 9	Mevsime uygunluğu, mekâna göre, kişinin isteklerine uygun şekilde.	Cevap 24	Dikkat çekmesi, güzel görünmesi, insanda merak uyandıracak renkler olmasına dikkat ederim ve insanın akılda kalabileceği, rengin tasarımına aitmiş izlenimini vermesi.	Cevap 39	Renkleri yaptığım tasarımı hangi duygularla yaptığımı ve nelerden esinlendiğime göre belirlerim ve birçok kriterler vardır.
Cevap 10	Konseptime göre belirlerim. Kombin yaparken renk uyumu kesinlikle önemlidir.	Cevap 25	Kafamda planladığım tasarımı hayata geçirirken birçok renk düşünürüm. En uygun olanını seçerim	Cevap 40	Pembe başta olmak üzere ben açık tonlarda belirlerim. Beyaz, pudra, açık yeşil, lila gibi. Daha içi açıcı olduğunu düşünüyorum.
Cevap 11	Kıyafetin modeline, mevsime, cinsiyete, koleksiyona göre. Yazın fosforlu renkler kullanılırken, kışın da pastel renkler kullanılabilir. Dikkat çekmek için ise uyumsuz renkler tercih edilebilir.	Cevap 26	Konseptime göre belirlerim. Kombin yaparken renk uyumu kesinlikle önemlidir.	Cevap 41	Nerede kullanılacaksa ona göre rengini belirlerim.
Cevap 12	Modele ve tasarıma göre belirlerim.	Cevap 27	Tasarım konseptine bakarak belirlerim.	Cevap 42	Konsepte ve dikkat çekiciliğine göre belirlerim.
Cevap 13	Konsepte göre, renk uyumuna göre belirlerim.	Cevap 28	Kullanım alanına göre, renk uyumuna göre.	Cevap 43	Konsepte göre, renklerin uyumuna göre.
Cevap 14	Tasarımlarımdaki kıyafetin modeline göre değişir.	Cevap 29	Konsepte göre, renk uyumuna göre, hitap ettiğimiz kesime göre.	Cevap 44	Konsepte göre renk seçimi yaparım. Kumaş ve model de önemli.
Cevap 15	Etkilendiğim doğa, gökyüzü gibi tabiat renklerinden.	Cevap 30	Konsepte, kumaş cinsine, çizimime göre belirlerim.	Cevap 45	Konularına göre, esinlendiğimiz şeylere göre seçeriz. Dikkat çekmek, karşı tarafı etkilemek için canlı renkler seçmeliyiz.

“Hangi renkler size daha çekici gelmektedir? Neden?” sorusuna 45 moda tasarım ön lisans öğrencisinin vermiş olduğu cevaplar Tablo 5’de görülmektedir. Tablodan da görüleceği üzere öğrencilerin cevapları renk seçimleri konusunda farklı farklı olmuştur.

Tablo 5. “Hangi renkler size daha çekici gelmektedir? Neden?” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar

Cevap 1	Mavi ve siyah sonsuzluğu, beyaz saflık ve zekâ, yeşil masumiyet benim için.	Cevap 16	Kırmızı çünkü daha enerjik.	Cevap 31	Sarı, kırmızı, turuncu çünkü canlı renkleri daha çekici buluyorum.
Cevap 2	Sarı renk çünkü hemen göze çarpar.	Cevap 17	Mavi, siyah ve kırmızı çünkü mavi gökyüzü, siyah asil duruş, kırmızı ise bayrağımın rengi olduğu için.	Cevap 32	Kırmızı, sarı ve mavi. Kırmızı keskin bir renktir, mavi doğal bir hava katıyor, sarı ise neşeli bir renk.
Cevap 3	Siyah ve gri renk çünkü çok fazla dikkat çekmediği için kendime yakıştırdığım için.	Cevap 18	Mavi çünkü huzur veriyor.	Cevap 33	Mavi, kırmızı ve siyah. Mavi gökyüzünün ve denizin dinginliği, kırmızı dikkat çekici, siyah asillik.
Cevap 4	Mavi, yeşil, mor, kahverengi. Daha enerji veren, doğayı yansıtan renkler olduğu için.	Cevap 19	Siyah. Daha asil duruşundan ve daha zayıf göstermesinden.	Cevap 34	Sarı çünkü pek fazla kullanılan bir renk olarak görmüyorum.
Cevap 5	Herkese göre değişken olan bir konudur bu ama benim rengim siyah.	Cevap 20	Siyah asaletin rengi.	Cevap 35	Kırmızı dikkat çekici bir renktir. Çarpıcı ve ilgi çekicidir.
Cevap 6	Kırmızı ve siyah; kırmızı bir kadının rengidir. Hangi insan bu rengi giyerse anında fark edilir. Dikkat çekici bir renk olduğu için. Siyah ise tüm renkleri tamamlayan renk olarak gördüğüm için.	Cevap 21	Kırmızı duygusallığı, sarı neşeyi, beyaz temizliği.	Cevap 36	Kırmızı renk. En dikkat çekici olan olduğu için.
Cevap 7	Kırmızı, hoş bir hava kattığı için.	Cevap 22	Beyaz, daha zarif, bakımlı, kişilikli ve genç gösteriyor. Siyah daha zayıf, olgun bakımlı gösteriyor.	Cevap 37	Kırmızı, daha canlı, daha gösterişli, belirgin ve akılda kalıcı.
Cevap 8	Kırmızı çünkü aşkın, arzunun, kadınlığın rengidir. Aynı zamanda iştah açıcı ve sıcak renk olduğundan ürün ambalajlarında rafta da dikkat çeker.	Cevap 23	Sarı kırmızı çünkü uyumlu renkler.	Cevap 38	Beyaz huzur verir ve sakinleştirir.
Cevap 9	Mavi çünkü huzur, güven, derinlik, heyecan katmakta.	Cevap 24	Sarı çünkü dikkat çekici.	Cevap 39	Mavi huzur verdiği için.
Cevap 10	Siyah çünkü asaletin rengi.	Cevap 25	Siyah ve beyaz tam olarak beni temsil ediyor.	Cevap 40	Pembe ve açık tonlar. Daha çekici.
Cevap 11	Pembe. Saflığın rengi olduğunu düşünüyorum.	Cevap 26	Kırmızı, siyah ve beyaz. Kırmızı daha canlı olduğu için. Siyah asaletin rengi olduğu için, beyaz ise bu iki rengin yanında hoş durduğu için.	Cevap 41	Kırmızı ve siyah. Siyah zarif gösterdiği için, kırmızı ise daha samimi gösterdiği için.
Cevap 12	Siyah çünkü asilliği, gücü, adaleti temsil ediyor.	Cevap 27	Mavi, turkuaz ve yeşil çünkü açık ton oldukları için daha çekici.	Cevap 42	Kırmızı, mor, siyah, beyaz.
Cevap 13	Pastel renkler bana daha çekici geliyor çünkü her zaman sadelikten yanayım.	Cevap 28	Mavi çünkü sonsuzluğu çağırır.	Cevap 43	Siyah, klasik giyinmeyi sevdiğim için.
Cevap 14	Kırmızı çünkü daha enerjik.	Cevap 29	Mavi, kırmızı çünkü daha canlı.	Cevap 44	Mavi, yeşil, pudra, ekru, saks mavisi. Bu renkler bana çok elit ve asil geliyor.
Cevap 15	Mavi çünkü daha akılda kalıcı ve gökyüzü rengi olduğu için.	Cevap 30	Mavi, kırmızı çünkü mavi huzuru çağırırken, kırmızı ihtirasın rengidir.	Cevap 45	Siyah çünkü asil.

Öğrencilerin “Kendinizi mutlu veya mutsuz hissettiğinizde giydiğiniz kıyafetlerin renklerini önemser misiniz?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 6’da görüldüğü üzere olmuştur. Büyük çoğunluk giydikleri kıyafetlerin rengini önemsemektedir. Sadece 12 öğrenci pek önemsemediğini belirtmişlerdir.

Tablo 6. “Kendinizi mutlu veya mutsuz hissettiğinizde giydiğiniz kıyafetlerin renklerini önemser misiniz?” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar

Cevap 1	Önemserim.	Cevap 16	Önemserim.	Cevap 31	Nadiren önemserim.
Cevap 2	Önemserim.	Cevap 17	Hayır pek önemsemem.	Cevap 32	Hayır pek önemsemem.
Cevap 3	Önemserim.	Cevap 18	Önemserim.	Cevap 33	Hayır pek önemsemem.
Cevap 4	Önemserim.	Cevap 19	Önemserim.	Cevap 34	Hayır pek önemsemem.
Cevap 5	Önemserim.	Cevap 20	Önemserim.	Cevap 35	Önemserim.
Cevap 6	Nadiren önemserim.	Cevap 21	Önemserim.	Cevap 36	Önemserim.
Cevap 7	Önemserim.	Cevap 22	Hayır pek önemsemem.	Cevap 37	Önemserim.
Cevap 8	Mutlu olduğumda önemserim, mutsuz olduğumda önemsemem, ne var ise giyerim.	Cevap 23	Hayır pek önemsemem.	Cevap 38	Önemserim.
Cevap 9	Önemserim.	Cevap 24	Önemserim.	Cevap 39	Önemserim.
Cevap 10	Mutlu olduğumda önemserim, mutsuz olduğumda önemsemem.	Cevap 25	Hayır pek önemsemem.	Cevap 40	Nadiren önemserim.
Cevap 11	Önemserim.	Cevap 26	Önemserim.	Cevap 41	Hayır pek önemsemem.
Cevap 12	Hayır pek önemsemem.	Cevap 27	Hayır pek önemsemem.	Cevap 42	Önemserim.
Cevap 13	Hayır pek önemsemem.	Cevap 28	Önemserim.	Cevap 43	Nadiren önemserim.
Cevap 14	Önemserim.	Cevap 29	Önemserim.	Cevap 44	Önemserim.
Cevap 15	Önemserim.	Cevap 30	Hayır pek önemsemem.	Cevap 45	Önemserim.

“Renklerin psikolojik etkilerine inanır mısınız, sizi hangi renk temsil eder?” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar Tablo 7’de görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu renklerin psikolojik etkilerine inandıklarını söylemişler, kendilerini temsil ettikleri renklerini belirtmişlerdir.

Tablo 7. “Renklerin psikolojik etkilerine inanır mısınız, sizi hangi renk temsil eder?” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar

Cevap 1	Evet inanırım. Lacivert.	Cevap 16	Evet inanırım, siyah.	Cevap 31	Evet inanırım, sarı kırmızı turuncu.
Cevap 2	Evet inanırım. Kırmızı.	Cevap 17	Evet inanırım, mavi.	Cevap 32	Evet inanırım, mavi.
Cevap 3	Evet inanırım, siyah gri ve beyaz.	Cevap 18	Evet inanırım, mavi.	Cevap 33	Evet inanırım, siyah.
Cevap 4	Evet inanırım. Kahverengi.	Cevap 19	Evet inanırım. Turkuaz.	Cevap 34	Hayır inanmıyorum.
Cevap 5	Evet inanırım, siyah.	Cevap 20	Evet inanırım, siyah.	Cevap 35	Evet inanırım, mavi tonları ve kırmızı
Cevap 6	Evet inanırım. Kırmızı.	Cevap 21	Evet inanırım, kırmızı.	Cevap 36	Evet inanırım. Beyaz.
Cevap 7	Evet inanırım. Sarı.	Cevap 22	Evet inanırım, siyah ve beyaz.	Cevap 37	Evet inanırım, kırmızı ve siyah.
Cevap 8	Evet inanırım. Mavi.	Cevap 23	Hayır inanmıyorum.	Cevap 38	Evet inanırım, mavi ve yeşil.
Cevap 9	Evet inanırım. Mavi.	Cevap 24	Evet inanırım, pembe.	Cevap 39	Evet inanırım, mavi.
Cevap 10	Evet inanırım. Siyah.	Cevap 25	Evet inanırım, siyah ve beyaz.	Cevap 40	Hayır inanmıyorum.
Cevap 11	Evet inanırım. Pembe, mavi, yeşil.	Cevap 26	Evet inanırım, mavi.	Cevap 41	Evet inanırım, pembe.
Cevap 12	Evet, inanırım, siyah.	Cevap 27	Evet inanırım, mavi.	Cevap 42	Evet inanırım, mor ve kırmızı.
Cevap 13	Evet inanırım, Beyaz.	Cevap 28	Evet inanırım, siyah.	Cevap 43	Evet inanırım, siyah.
Cevap 14	Evet inanırım, kırmızı.	Cevap 29	Evet inanırım, mavi.	Cevap 44	Evet inanırım, yeşil.
Cevap 15	Evet inanırım, mavi.	Cevap 30	Evet inanırım, siyah.	Cevap 45	Evet inanırım, kahve ve siyah.

Öğrencilerin “Günlük hayatta ve özel günlerde (Düğün, nikah, vb..) giysilerde ve aksesuarlardaki renk tercihleri belirlenirken nelere dikkat edilmeli?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 8’de verilmiştir. Genel olarak öğrenciler günlük hayatta ve özel günlerde tercih ettikleri giysileri mekâna, ayakkabıya, renk uyumlarına, vücut hatlarına ve mevsime göre tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 8. “Günlük hayatta ve özel günlerde (Düğün, nikah, vb..) giysilerde ve aksesuarlardaki renk tercihleri belirlenirken nelere dikkat edilmeli?” sorusuna öğrencilerin verdikleri cevaplar

Cevap 1	Keyfe.	Cevap 16	Aksesuar ve ayakkabıya göre renk tercih edilmelidir.	Cevap 31	Kıyafetime göre aksesuarıma dikkat ederim. Çekici bir kolye dikkat çekici bir ayakkabı giyerim. Sıradan giyinmeyi sevmem.
Cevap 2	Giysiye, mekâna, ruh haline göre.	Cevap 17	Günlük hayatta abartısız kıyafet ve aksesuarlar kullanılmalı, nikah ve düğünlerde ise sade bir kıyafete abartılı takı kullanılabilir.	Cevap 32	Kıyafetin rengi ile aksesuarın rengi uyumlu olmalıdır. Renkler farklı anlamlar ifade ettiği için insana hissettiği duyguyu verir. Seçimler de o şekilde olmalıdır.
Cevap 3	Açık renk giyilmesini tercih ederim.	Cevap 18	Özel günlerde daha sade ve asil renk tercih ederim şık görünmek için. Günlük hayatta ise rengarenk tercih ederim.	Cevap 33	Daha özenli ve dikkat çekici olmaya dikkat edilmeli. Bu renk kırmızı olabilir.
Cevap 4	Kıyafetteki renk uyumuna göre renkler tercih ederim. Bazen de tam olarak uyumlu olmayan zıt renkleri tercih ederim.	Cevap 19	Giydiğim kıyafete göre, yaka durumuna göre, daha ağır renkler.	Cevap 34	Giysi ile aksesuarların arasındaki renk uyumuna dikkat edilmeli.
Cevap 5	Özel ve kalabalık yerlerde çok fazla ses çıkarmayan daha zarif, kibarlığı temsil eden aksesuarlar tercih edilmelidir.	Cevap 20	Bulduğum ortama göre belirlerim.	Cevap 35	Çok abartıdan kaçınılmalı ve birbirinden alakasız renkler olmamalı.
Cevap 6	Ortamına göre renk tercih edilir. Aksesuar da o renge göre belirlenir.	Cevap 21	Gidilecek olan yere göre ve yöresine göre değişmelidir.	Cevap 36	Düğünün konseptine göre (kır düğünü, salon düğünü) ve giydiğim kıyafetin rengine, modeline göre.
Cevap 7	Parıltılı bir renk tercih ederim, canlı olmasına dikkat ederim, mavi sarı mor gibi.	Cevap 22	Zıt renkleri tercih ederdim. Giydiğim rengi ortaya çıkarsın diye.	Cevap 37	Kıyafetin uyumuna, renk tonuna, kullanacak mekâna göre.
Cevap 8	Kilo sıkıntısı çeken bayanlar daha çok koyu renk tercih etmeli. Olduğundan daha zayıf gösterecektir.	Cevap 23	Ortamına göre.	Cevap 38	Renk uyumuna ve takıların uyumuna. Ayrıca kıyafetin uyumuna dikkat ederim.
Cevap 9	Mutlu bir gün olduğu için civil civil olunmalı. Her renk kullanılabilir.	Cevap 24	Yakışacak renk tercih edilmeli, insanların dikkatini çekmeli ve hayran bırakmalı.	Cevap 39	Gittiğimiz mekâna göre, sevdiğim renklere göre, vücut hatlarımıza göre, mevsime göre, organizasyondaki renk sınırlaması var mı ona göre.
Cevap 10	Giydiğim kıyafete uygun renkte aksesuar seçimi yaparım. Örneğin bir kırmızı elbise giydiysen kristal renklerde bir aksesuar ile tamamlarım.	Cevap 25	Uyuma, düzene dikkat edilmelidir. Şık durması gerekir. Böyle organizasyonlara şık gidilmesi gerekir.	Cevap 40	Renklerine, günlük kıyafetlerde çok abartılmamasına, özel günlerde ise şık ve abartılı olmasına dikkat edilmelidir

Cevap 11	Konsept çok önemlidir. Her kıyafet her mekânda giyilmez. İç mekânda ve dış mekânda farklı kıyafetler tercih edilmelidir.	Cevap 26	Çok dikkat çekici bir renk olmamasına, sade olmasına dikkat ederim.	Cevap 41	Günlük hayatta da sade giyindiğim için böyle yerlerde de sade olurum.
Cevap 12	Genel olarak kıyafetin modeline dikkat ederim.	Cevap 27	Uyumuna ve abartısına dikkat edilmeli.	Cevap 42	Kıyafetime, gittiğim ortamdaki duruma göre, renklerine göre.
Cevap 13	Gidilecek mekânın bulunduğu ortama uygun olması önemsenmeli.	Cevap 28	Günlük hayatta daha sade aksesuarlar kullanılırken özel günlerde daha belirgin parlak aksesuarlar kullanılabilir. Giyilen kıyafetin rengine de uyum sağlamlı ve giyilen tarzın dışında olmamalıdır.	Cevap 43	En önemli unsur bence uyumdur. Çünkü kıyafeti en çok ortaya çıkaran, güzel gözükmesini sağlayan aksesuarlardır.
Cevap 14	Kıyafetin uyumuna, güzel görünmesine dikkat ederim.	Cevap 29	Girilecek ortama uygun olmasına dikkat edilmelidir.	Cevap 44	Günlük hayatta daha sade ama tam spor olmamakla birlikte rahat ürünler tercih ederim. Aksesuar pek tercih etmem. Özel günlerde ise bulunacağım ortama göre tercihler yaparım. Örneğin nikahta daha klasik giyinirken, düğünde ise daha şık tercihler yaparım.
Cevap 15	Öncelikle ortama dikkat ederim. Eğer şık bir ortamsa kıyafetimin ve aksesuarımın şık ve dikkat çekici olmasına dikkat ederim. Düşünse daha sade ve şık olmayı tercih ederim. Kıyafetimin aksesuarlarla uyumuna dikkat ederim.	Cevap 30	Vücut yapılarımıza en başta dikkat etmeliyiz, aynı zamanda tenimiz ile uyumu da önemlidir.	Cevap 45	Dikkat çekici, canlı renkler, ama aynı zamanda da sade ve şık renkler seçerim.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışma sonucunda Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksek Okulunda 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında öğrenim görmüş olan Moda Tasarım Programı 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin imaj oluşturmalarında rengin önemine dair görüşleri alınmıştır. 6 kapalı uçlu, 6 açık uçlu anket sorusu sorulmuştur. Kapalı uçlu sorulardan elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

- ✓ Öğrencilerin çoğunluğu mavi ve siyah renklerin kendilerini ifade ettiğini belirtmişlerdir. Mavi renk sakinlik, huzur, dinlendiricilik, yumuşaklık, sevecenlik, kararlılık açısından, siyah renk ise kişiye verdiği özgüven, asillik ve şıklık açısından tercih edilmiştir.
- ✓ Öncelikle kırmızı, sonrasında siyah renk öğrenciler arasında daha dikkat çekici görülmektedir. Kırmızı; enerjik, dinamik, dikkat uyandıran ve ruhu canlandırıcı etkisi bakımından, siyah da yapısal kuvveti ve saygınlık uyandırması yönünden daha dikkat çekici varsayılmıştır.
- ✓ Online reklamlarda öğrencilerin aklına ilk gelen renk kırmızı ve mavi, sonrasında beyaz olmaktadır. Kırmızı rengin akılda kalıcılığı ve parlaklığı, mavi rengin güveni ve sakinliği, beyaz rengin saflığı ve masumiyeti bu renkleri tercih edilir kılmıştır.
- ✓ Bir reklamın akılda kalıcılığını arttıran renk olarak öğrenciler kırmızıyı görmekteyler. Kırmızının duygusal olarak yoğun bir renk olması ve solunumu ve kalp atışını hızlandırıcı etkisi reklamlarda daha çok akla gelen renk olduğunu göstermektedir.
- ✓ Öğrencilerin büyük çoğunluğu dikkat çekmek istediklerinde kırmızı rengi tercih etmektedirler. Çünkü kırmızı güçlü bir renktir ve renklerden titreşimi en kuvvetli ve dinamik olanıdır. Ayrıca egemenlik kuran bir renk olmasından dolayı dikkat çekmede en çok tercih edilen renk olmaktadır.
- ✓ “Sizi etkileyen renk hangisidir” sorusuna öğrenciler kendilerini ifade eden renk sorusuna (1.soru) verdikleri cevaba benzer olacak şekilde mavi ve siyah olarak ilk başta cevap vermişlerdir. Sonrasında ise tercih edilen renk kırmızı olmuştur. Öğrenciler sakinlik, huzur, kararlılık açısından maviyi, asalet, özgüven, şıklık açısından siyahı, dinamizmi ve güçlü bir renk olması açısından ise kırmızı tercih etmektedirler.

Elde edilen bu sonuçların Çelik’in (2014) çalışmasıyla örtüştüğü söylenebilir.

6 farklı açık uçlu sorunun yanıtları değerlendirildiğinde ise genel olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır;

- ✓ Öğrencilere renklerin imaj oluşturmadaki rolünü sorduğumuzda genel olarak rengin kişinin ruh halini, karakterini, duygusunu, stilini, tarzını, kendini ifade eden bir unsur olarak gördüklerinden önemli olduğunu düşündüklerini vurgulamışlardır.
- ✓ Moda tasarım programında okuyan 45 öğrencinin yaptıkları tasarımlarda kullandıkları renkleri konseptte, hikayesine, ürüne, kumaşa, renk uyumuna, tasarımdaki kıyafetin modeline, cinsiyete, mevsime, yıla, yaşa veya dikkat çekici olmak istemesine göre belirledikleri görülmüştür.

- ✓ Öğrenciler kendi karakterlerine ve imaj oluşturma durumlarına göre farklı renkleri çekici bulmaktadırlar. Bunların içerisinde sakinliği, huzuru ve güveni çağrıştırdığı için mavi renk, asalet, zariflik ve her renk ile tamamlanabilirliğinden dolayı siyah, canlı, gösterişli, belirgin ve akılda kalıcılığından dolayı ise kırmızı renk daha çok tercih edilmiştir.
- ✓ Yapılan çalışmaya katılan öğrencilerin kendilerini mutlu ve mutsuz hissettiklerinde büyük çoğunluğun giydikleri kıyafetlerin rengini önemsedikleri görülmüştür.
- ✓ Öğrenciler renklerin psikolojik etkisine inanmaktadırlar. Öğrencilere kendilerini temsil eden rengi söylemeleri istendiğinde genel olarak kendi karakteristik özelliklerine, kişiliklerine göre cevap vermişlerdir. Buna göre bir renkten fazla renk tercih eden öğrenci de olmuştur ve cevaplara göre tercih edilen renklerin sayısı şu şekildedir; siyah:14, mavi:13, kırmızı:8, beyaz:5, yeşil:3, pembe:3, kahverengi:2, sarı:2, lacivert:1, gri:1, mor:1, turkuaz:1, turuncu:1.
- ✓ Moda tasarım programında okuyan öğrenciler günlük hayatta ve düğün, nikah gibi özel günlerde tercih edecekleri giysi ve aksesuarlarını mekâna, ayakkabıya, renk uyumlarına, vücut hatlarına ve mevsime göre tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Renklerin imaj oluşturmadaki rolünü belirlemek üzere moda tasarım ön lisans öğrencileriyle yapılan bu çalışmada elde edilen bilgiler çerçevesinde aşağıdaki öneriler sunulabilir;

- ✓ Moda kavramını oluşturan en önemli faktör renktir ve renge dayalı olarak imajımızı şekillendirmekteyiz.
- ✓ Öğrenciler kendilerini özellikle mavi, siyah ve kırmızı renklerde daha rahat hissetmekte ve tercih etmektedirler. Buna göre üretici firmaların bunu baz alarak kıyafet seçenekleri sunması önemlidir.
- ✓ Yapılmış olan bu araştırma Uşak Üniversitesi Ulubey Meslek Yüksekokulu moda tasarım öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Diğer üniversitelerin moda tasarım veya farklı bölümlerinde okuyan öğrenciler üzerinde veya farklı meslek grubu, farklı yaş ve cinsiyetteki bireyler üzerinde de gerçekleştirilerek, bireylerin imaj oluşturmalarında rengin önemine dair görüşleri alınabilir.

Bu çalışma; moda tasarım okuyan öğrencilerin kendi karakterlerinin bir göstergesi saydıkları renk olgusuna dair tercihleri konusunda önem arz etmektedir. Bireylerin farklı ortamlarda, mevsimlerde, ruh durumlarında tercihlerinin neler olabileceğine dair de başta aileleri olmak üzere genel olarak çevrelerine ön fikir sunmaktadır.

KAYNAKLAR

- Ağaç, S. ve Çeğindir, N. (2006). Üniversite öğrencilerinin giyim ihtiyaçlarını karşılama ve moda konusundaki görüş ve davranışları. Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar Dergisi
- Ağaç, S. ve Şahinoğlu, M.A. (2008). Ergenlik dönemindeki kızların giysileri ile ilgili problemleri, e-Journal of New World Sciences Academy, 3:2.
- Ağaç, S., Çivitçi, Ş. ve Dengin, S. (2015). Öğrenci yurtlarında giysi bakım ve muhafaza durumunun belirlenmesi ve yaşanan sorunlar, Süleyman Demirel Üniversitesi Mühendislik Bilimleri ve Tasarım Dergisi, 3(3):189-197.
- Akıncı, Ö.B. (2014). Moda trendlerinin giysi seçimi ve satın almaya etkileri, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Armağan, E. ve Taşdelen, M. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Giyim Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi, 4(1), 85-95.
- Avan, A. (2010). Konya'yı kültürel amaçlarla ziyaret eden yabancı turistlerin satın alma karar sürecinin değerlendirilmesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Çelik, M. (2014). Giysi renklerinin imaj oluşturmadaki rolü, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Er, B. (2013). Tekstilde renk kullanımı, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Keklik, B. (2012). Öğretim üyelerinin dış görünüşlerinin öğrenciler tarafından algılanma biçiminin incelenmesine yönelik bir araştırma, Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi, 4(3): 129-141.
- Kılınçarslan, S. (2011). İş hayatındaki kadının giysi seçiminde renk tercihi: Giresun Üniversitesi örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Koca, E. ve Koç, F. (2008). Çalışan kadınların giysi seçimleri ve renk tercihleri, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 7(24): 171-200.